

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра світової літератури

Затверджено

на засіданні кафедри світової літератури
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 14 від 16 червня 2021 р.)

Завідувач кафедри

Силабус з навчальної дисципліни
«Британський постмодерністський роман: тенденції розвитку»,
що викладається в межах ОПІ (ОПН)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 035 Філологія

Львів 2021 р.

Назва курсу	Британський постмодерністський роман: тенденції розвитку
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра світової літератури
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія
Викладачі курсу	Бандровська Ольга Трохимівна , доктор філологічних наук, професор кафедри світової літератури Сенчук Ірина Анатоліївна , кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури
Контактна інформація викладачів	olga.bandrovska@lnu.edu.ua iryna.senchuk@lnu.edu.ua м. Львів, вул. Університетська 1, к. 431
Консультації по курсу відбуваються	Щотижня після лекції (вул. Університетська, 1, к. 431) Також можливі онлайн-консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс «Британський постмодерністський роман: тенденції розвитку» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 035 Філологія, 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, для освітньої програми «Англійська та друга іноземні мови і літератури», ОС «Бакалавр», яка викладається у VIII семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб студент засвоїв загальні тенденції розвитку жанру роману у британській літературі другої половини ХХ – початку ХХІ століть та особливості художнього методу окремих британських письменників-постмодерністів, а також сформував цілісне уявлення про процес, закономірності і своєрідність розвитку британської літератури постмодернізму, зумів зіставити набуті знання із загальним історичним та культурним контекстом доби. В курсі задіяно актуальні літературно-критичні підходи до вивчення художньої літератури та процесу письма, які потрібні для того, щоб розвинути практичні навички аналізу літературного твору. Для прочитання запропоновано програмні твори різних авторів, котрі вповні демонструють естетичні параметри літератури постмодернізму.
Мета та цілі курсу	Метою викладання вибіркової дисципліни «Британський постмодерністський роман: тенденції розвитку» є ознайомлення студентів із провідними тенденціями розвитку і модифікаціями жанру роману в сучасній британській літературі; окреслення найновіших літературно-критичних напрямів дослідження; докладне вивчення творчості провідних британських романістів окресленого періоду, їхніх новацій та внеску у світовий літературний процес. Важливим моментом є здатність студентів розуміти і пояснювати вияви національних особливостей і притаманних постмодернізму рис в окремому творі.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1. Фаулз Дж. Маг.

	<p>2. Лодж Д. Обмін місцями. Райські новини. Думас...</p> <p>3. Бредбері М. Людина історії. Доктор Кримінале. До Ермітажу.</p> <p>4. Барнс Дж. Історія світу в 10 ½ розділах. Папуга Флобера. Англія, Англія.</p> <p>5. Акройд П. Чаттертон. Останній заповіт Оскара Вайлда. Хоксмур.</p> <p>6. Рушді С. Опівнічні діти. Флорентійська чарівниця. Клоун Шалімар.</p> <p>7. Ішігуро К. Прозорий серпанок над горами. Не відпускай мене.</p> <p>8. Курейші Г. Будда з передмістя.</p> <p>9. Лессінг Д. Золотий записник. П'ята дитина.</p> <p>10. Байетт А.С. Одержимість.</p> <p>11. Бандровська О. Т. Творчість Девіда Лоджа і академічний контекст. – Київ, 1998.</p> <p>12. Бандровська О. Трансформації біографічного жанру в творчості Пітера Акройда // Записки Наукового товариства імені Шевченка Т. ССXLVI. Праці Філологічної секції. – Львів, 2003.</p> <p>13. Бредбері М. Британський роман нового часу. – Київ, 2011.</p> <p>14. Горлач М. Концепт «Інший» у романній творчості Доріс Лессінг: автореф. дис... канд. філол. наук: 10.01.04; Таврійський нац. ун-т ім. В.І. Вернадського. – Сімферополь, 2013.</p> <p>15. Дробіт І. Історичний дискурс у британському романі 80-90-х років ХХ ст.: автореф. дис... канд. філол. наук: 10.01.04; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – Київ, 2010.</p> <p>16. Затонский Д. Модернизм и постмодернизм: Мысли об извечном коловращении изящных и неизящных искусств. – Харьков, 2000.</p> <p>17. Колесник Г. Модифікація жанру біографії у творчості Пітера Акройда: автореф. дис... канд. філол. наук: 10.01.04; НАН України, Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка. – Київ, 2008.</p> <p>18. Мазін Д. Поетика романів Салмана Рушді: автореф. дис... канд. філол. наук: 10.01.04; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – Київ, 2003.</p> <p>19. Петрусь О. Особливості наративної стратегії в біографічній прозі Пітера Акройда: автореф. дис... канд. філол. наук: 10.01.04; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеса Гончара. – Дніпропетровськ, 2008.</p> <p>20. Подкоритова О. Філософсько-ідеологічні засади творчості Доріс Лессінг: пошуки ідеалу // Вісник Житомирського державного університету. Філологічні науки. – 2009. – Вип. 46. – С. 175-179.</p> <p>21. Усенко О. Японський компонент імагологічної проблематики творчості Кадзуо Ішігуро: автореф. дис... канд. філол. наук: 10.01.05; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеса Гончара. – Дніпропетровськ, 2014.</p> <p>22. A Companion to the British and Irish Novel. 1945–2000 / ed. by V.W. Shaffer. – Oxford, 2005.</p> <p>23. McNale B. Postmodernist Fiction. – London & New York, 1993.</p> <p>24. Morace R. A. The Dialogic Novels of Malcolm Bradbury and David Lodge. – Carbondale, IL, 1989.</p> <p>25. Rennison N. Contemporary British Novelists. – London & New York, 2005.</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	20 години лекцій та 70 годин самостійної роботи
Очікувані результати	Після завершення цього курсу студент буде:

навчання	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • найважливіші тенденції розвитку сучасного британського роману; • естетичні та літературні погляди провідних національних письменників; • програмні романи письменників, а також головні етапи творчості; • переклади українською мовою творів національної літератури. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аналізувати художні твори сучасної британської літератури, виявляючи в них проблематику ідентичності, риси постмодернізму, мультикультуралізму; • пояснювати вияви загальних особливостей і художніх рис, притаманних постмодернізму, в окремому творі; визначати художні особливості твору; • показати, в чому полягає новаторство автора твору.
Ключові слова	Постмодернізм, мультикультуралізм, пастиш, інтертекстуальність, університетський роман, історіографічний метароман, біографічний роман, мультикультурний роман, гібридна ідентичність, неовікторіанський роман.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій різного формату та консультацій для кращого розуміння тем
Теми	<p>Тема 1. Літературний процес у Великій Британії другої половини ХХ – початку ХХІ ст.</p> <p>Тема 2. Поетика британського університетського роману.</p> <p>Тема 3. Історичний дискурс у британському романі 70-90 рр. ХХ ст.</p> <p>Тема 4. Концепція історичного часу в романах Дж. Барнса.</p> <p>Тема 5. Конфігурація сучасного британського біографічного роману.</p> <p>Тема 6. Мультикультуралізм і сучасний британський роман. Творчість С. Рушді.</p> <p>Тема 7. Проблема мультикультурної ідентичності в сучасному британському романі: творчість Г. Курейші.</p> <p>Тема 8. Поетика і проблематика романів К. Ішігуро.</p> <p>Тема 9. Проблематика та художня своєрідність романної творчості Д. Лессінг.</p> <p>Тема 10. Поетика романів А. С. Байетт.</p> <p>Детальніше у формі СХЕМИ КУРСУ</p>
Підсумковий контроль, форма	залік у кінці семестру, комбінований
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з гуманітарних дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату літературознавства, розуміння поетики та естетики постмодернізму і методів літературно-критичного аналізу.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції, дискусії, проектно-орієнтоване навчання, індивідуальні консультації.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загальнонавчаних програм і операційних систем.

<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • індивідуальне завдання (реферат): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30; • письмова робота (есе): 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; • відвідування (конспект) лекцій: 5% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 5; • контрольні заміри (модуль): 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50; <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, реферат). Академічна доброчесність: очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Вся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі, та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час дискусій; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Провідні тенденції розвитку британського постмодерністського роману. 2. Романи Дж. Фаулза як зразки постмодерністського письма. 3. Поетика англійського університетського роману: Д. Лодж, М. Бредбері. 4. Проблематика і поетика романів університетської трилогії Д. Лоджа. 5. Творчість М. Бредбері в контексті університетської прози. 6. Історичний дискурс в англійському романі 70-90-х років ХХ ст. 7. Сучасний британський історіографічний роман: тенденції розвитку. 8. Постмодерна рецепція історії в романах М. Бредбері.

	<ol style="list-style-type: none"> 9. Особливості історіографічного роману Г. Свіфта. 10. Концепція історичного часу в романах Дж. Барнса. 11. Конфігурація сучасного біографічного роману: Дж. Барнс, П. Акройд. 12. Наративна конфігурація біографічного роману Дж. Барнса «Папуга Флобера». 13. П. Акройд як автор літературних біографій і біографічних романів. 14. Трансформація біографічного роману в творчості П. Акройда. 15. Мультикультурний контекст сучасного британського роману. 16. Особливості функціонування топосу мегаполіса в британському мультикультурному романі. 17. Проблема гібридної ідентичності в британському мультикультурному романі. 18. Поетика та проблематика романів С. Рушді. 19. Проблематика і поетика оповіді в романах К. Ішігуро. 20. Проблема мультикультурної ідентичності в творчості Г. Курейші. 21. Фемінний дискурс у британському постмодерністському романі. 22. Проблематика та художня своєрідність творчості Доріс Лессінг. 23. Дослідження жіночого «Я» в романі Д. Лессінг «Золотий записник». 24. Поєднання історичного і психологічного дискурсів у романах А.С. Байетт. 25. Реконструкція вікторіанської епохи в романі А. С. Байетт «Одержимість».
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

СХЕМА КУРСУ

Тиж./ дата/ год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1 / 2 год	<p>Тема 1. Літературний процес у Великій Британії другої половини ХХ – початку ХХІ століть.</p> <p>Культурно-історичні координати сучасної літератури у Великій Британії: глобалізаційні тенденції та мультикультуралізм. Актуальні літературно-критичні підходи до вивчення сучасної художньої літератури. Національна специфіка становлення постмодернізму в літературі Великої Британії. Жанрова багатомірність британського постмодерністського роману.</p>	лекція	<p>1. Бредбері М. Британський роман нового часу. – Київ, 2011.</p> <p>2. Затонский Д. Модернизм и постмодернизм: Мысли об извечном коловращении изящных и неизящных искусств. – Харьков, 2000.</p> <p>3. A Companion to the British and Irish Novel. 1945-2000 / ed. by V.W. Shaffer. – Oxford, 2005.</p> <p>4. McNale B. Postmodernist Fiction. – London & New York, 1993.</p> <p>5. Waugh P. The Harvest of the Sixties: English Literature and Its Background 1960-1990. – Oxford, 1995.</p>	<p>Теми рефератів для самостійного опрацювання впродовж семестру:</p> <p>1. Поетика і проблематика роману Дж. Фаулза «Маг».</p> <p>2. Особливості оповідної структури роману Д. Лоджа «Обмін місцями».</p> <p>3. Природа комічного в романі Д. Лоджа «Райські новини».</p> <p>4. Поетика історичного дискурсу в романі М. Бредбері «Доктор Кримінале».</p> <p>5. Поетика і проблематика роману М. Бредбері «Людина історії».</p> <p>6. Історія і міф в романі Дж. Барнса «Історія світу в 10 ½ розділах».</p>	
2 / 2 год	<p>Тема 2. Поетика британського університетського роману.</p> <p>Поняття і генеза університетського роману. Сучасний університетський роман і академічне літературознавство. Проблематика і поетика романів університетської трилогії Д. Лоджа. Творчість М. Бредбері в контексті університетської прози.</p>	лекція	<p>1. Бандровська О. Т. Творчість Девида Лоджа і академічний контекст. – Київ, 1998.</p> <p>2. A Companion to the British and Irish Novel. 1945-2000 / ed. by V.W. Shaffer. – Oxford, 2005.</p> <p>3. Morace R. A. The Dialogic Novels of Malcolm Bradbury and David Lodge. – Carbondale, IL, 1989.</p>	<p>7. Принцип постмодерністської чутливості в романі Дж. Барнса «Папуга Флобера».</p> <p>8. Проблема «англійськості» в романі Дж. Барнса «Англія, Англія».</p> <p>9. Трансформація біографічного жанру в творчості П. Акройда: «Чаттертон».</p> <p>10. Особливості оповідної структури роману П. Акройда «Останній заповіт Оскара Вайлда».</p>	
3 / 2 год	<p>Тема 3. Історичний дискурс у британському романі 70-90 рр. ХХ ст. Репрезентація історії в художній літературі: поняття «фікційна історія» та «історіографічний метароман».</p> <p>Неовікторіанський роман: творчість Дж. Фаулза. Постмодерна рецепція історії</p>	лекція	<p>1. Дробіт І. Історичний дискурс у британському романі 80-90-х років ХХ ст.: автореф. – Київ, 2010.</p> <p>2. A Companion to the British and Irish Novel. 1945-2000 / ed. by V.W. Shaffer. – Oxford, 2005.</p>	<p>11. Художні особливості роману С. Рушді «Флорентійська чарівниця».</p> <p>12. Особливості оповідної структури роману</p>	

	в романах М. Бредбері. Особливості історіографічного роману Г. Свіфта. Мотив «кінця історії» в романі Г. Свіфта «Земля води».		3. Waugh P. Metafiction: The Theory and Practice of Self-conscious Fiction. – London, 2002.	С. Рушді «Опівнічні діти». 13. Проблема «людина і система» в романі С. Рушді «Клоун Шалімар».	
4 / 2 год	Тема 4. Концепція історичного часу в романах Дж. Барнса. Поетика історіографічних романів Дж. Барнса. Інтерпретація історії в романі Дж. Барнса «Історія світу в 10 ½ розділах». Роман Дж. Барнса «Англія, Англія» як зразок історіографічного метароману.	лекція	1. Дробіт І. Історичний дискурс у британському романі 80-90-х років ХХ ст.: автореф. – Київ, 2010. 2. Rennison N. Contemporary British Novelists. – London & New York, 2005. 3. Waugh P. Metafiction: The Theory and Practice of Self-conscious Fiction. – London, 2002.	14. Проблема гібридної ідентичності в романі Г. Курейші «Будда з передмістя». 15. Топос Лондона в романі Г. Курейші «Будда з передмістя». 16. Японська складова художнього світу К. Ішігуро: роман «Прозорий серпанок над горами». 17. Поетика і проблематика роману К. Ішігуро «Не відпускай мене».	
5 / 2 год	Тема 5. Конфігурація сучасного британського біографічного роману. Генеза біографічного письма в англійській літературі: поняття «художня біографія», «біографічний роман». Наративна конфігурація сучасного біографічного роману. «Папуга Флобера» Дж. Барнса: металітературні модифікації біографічного роману. Трансформації біографічного жанру в творчості П. Акройда.	лекція	1. Бандровська О. Трансформації біографічного жанру в творчості Пітера Акройда // Записки Наукового товариства імені Шевченка Т. ССXLVI. – Львів, 2003. 2. Петрусь О. Особливості наративної стратегії в біографічній прозі Пітера Акройда: автореф. – Дніпропетровськ, 2008. 3. Rennison N. Contemporary British Novelists. – London & New York, 2005.	18. Проблематика роману Д. Лессінг «П'ята дитина». 19. Особливості художньої прози Д. Лессінг: «Золотий записник». 20. Поетика роману А.С. Байетт «Одержимість».	
6 / 2 год	Тема 6. Мультикультуралізм і сучасний британський роман. Творчість С. Рушді. Британський художній мультикультуралізм: специфіка і природа. Постколоніальна складова мультикультурного дискурсу. Поетика та проблематика романів С. Рушді. Репрезентація історії в романах С. Рушді.	лекція	1. Бредбері М. Британський роман нового часу. – Київ, 2011. 2. Мазін Д. Поетика романів Салмана Рушді: автореф. – Київ, 2003. 3. A Companion to the British and Irish Novel. 1945–2000 / ed. by V.W. Shaffer. – Oxford, 2005. 4. Rennison N. Contemporary British Novelists. – London & New York, 2005.	Вимоги до реферату: обсяг – не менше 10 сторінок, повинен містити аналіз художнього твору щодо запропонованої теми, список використаної літератури.	

7 / 2 год	<p>Тема 7. Проблема мультикультурної ідентичності в сучасному британському романі. Проблема національної і культурної ідентичності в сучасному британському романі: поняття «гібридна ідентичність». Проблема гібридної ідентичності в творчості Г. Курейші: роман «Будда з передмістя». Образ мультикультурного Лондона в романах Г. Курейші.</p>	лекція	<p>1. A Companion to the British and Irish Novel. 1945-2000 / ed. by V.W. Shaffer. – Oxford, 2005. 2. Rennison N. Contemporary British Novelists. – London & New York, 2005.</p>		
8 / 2 год	<p>Тема 8. Поетика і проблематика романів К. Ішігуро. «Японські романи» К. Ішігуро: проблематика та особливості наративної організації. Дослідження феномену англійськості в романі К. Ішігуро «Залишок дня». Поетика і проблематика роману «Не відпускай мене».</p>	лекція	<p>1. Жлуктенко Н. Ноктюрни Кадзуо Ішігуро: транспозиція у постмодернізм. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Lits2013_39(1)50.pdf 2. Усенко О. Японський компонент імагологічної проблематики творчості Кадзуо Ішігуро: автореф. – Дніпропетровськ, 2014. 3. A Companion to the British and Irish Novel. 1945-2000 / ed. by V.W. Shaffer. – Oxford, 2005. 4. Rennison N. Contemporary British Novelists. – London & New York, 2005.</p>	<p>Есе. Кожному студенту пропонується написати есе обсягом не менше 3 сторінок формату А4, шрифт Times New Roman, кегель 14 pt з інтервалом 1,5 між рядками. У разі використання літератури та інших джерел посилання на них обов'язкове. Темою есе має стати самостійно обрана цитата-твердження з прочитаного студентом твору (це може бути будь-який твір із запропонованого за темою спецкурсу списку літератури).</p>	
9 / 2 год	<p>Тема 9. Проблематика та художня своєрідність романної творчості Д. Лессінг. Особливості художньої прози Д. Лессінг. Дослідження людської природи та проблема ідентичності в романній творчості Д. Лессінг.</p>	лекція	<p>1. Горлач М. Концепт «Інший» у романній творчості Доріс Лессінг: автореф. – Сімферополь, 2013. 2. Подкоритова О. Філософсько-ідеологічні засади творчості Доріс Лессінг: пошуки ідеалу // Вісник Житомирського державного університету. – 2009. – Вип. 46. – С. 175-179. 3. A Companion to the British and Irish Novel. 1945-2000 / ed. by V.W. Shaffer. – Oxford, 2005.</p>	<p>Есе повинне містити аргументовану творчу відповідь на поставлене питання у темі, виражати індивідуальні міркування щодо означеної проблеми, її аналіз у контексті проблематики прочитаного твору.</p>	

10 / 2 год	Тема 10. Поетика романів А. С. Байетт. Поєднання історичного і психологічного дискурсів у романах А. С. Байетт. Роман «Одержимість» А. С. Байетт: поетологічні особливості.	лекція	1. A Companion to the British and Irish Novel. 1945-2000 / ed. by B.W. Shaffer. – Oxford, 2005. 2. Rennison N. Contemporary British Novelists. – London & New York, 2005.		
---------------	--	--------	--	--	--